

[Jørgen Jensen]

Når det gælder ungdomsarbejdsløsheden, er det rigtigt, som ministeren pegede på, at man taler meget om viljen til at gøre noget, men jeg vil understrege, at der kunne gøres mere, end der allerede er gjort. Mange af de ting, der er gjort, er jo lapperier, og navnlig burde man sætte ind på at fjerne de direkte negative påvirkninger af den politik, der bliver ført.

Jeg skal pege på adgangsbegrænsningen. Det er en kendsgerning, at ca. 15.000 unge er blevet afvist ved videregående uddannelser i 1977-78. Det var vel rimeligere, at man gav dem mulighed for uddannelse, hvis ikke man kan sikre dem arbejde. Hvor nødvendige og påtrængende forhøjelserne af uddannelsesstøtten end er, er de udskudt til efter 1980. Det begrænser yderligere manges muligheder for at gennemføre videregående studier og tvinger andre tusinder til at tage erhvervsarbejde, samtidig med at de har studier. Det medfører, at man forlænger studierne, altså beslaglægger studieressourcer, optager arbejdspladser for andre. Så kan vi jo godt strides om, hvor stort tallet er, om de uddannelsessøgendes oplysninger er rigtige eller man har andre tal. Det, der er en kendsgerning, er, at mange unge tvinges til at tage arbejde, som forlænger deres studier, og jeg skal henvise til forsiden på Politiken i dag, hvor det omtales, at mange unge udskyder deres eksamen, fordi de er bange for at blive arbejdsløse, bange for at blive stillet i en ringere økonomisk situation.

Altså ud over den gode vilje, ud over de nødhjælpsarbejder, man sætter i gang, ville det være rimeligt, at man fjernede de direkte skadelige virkninger for ungdommen ved at sikre en afskaffelse af adgangsbegrænsningen og ved at sikre dem den nødvendige uddannelsesstøtte.

Også EFG bør efter vor opfattelse udbygges, og man bør erkende, at det er nødvendigt at sikre de unge løn i basisåret. Som det er nu, bliver den såkaldte restgruppe – det er sagt tidligere her i folketinget, at det er et uheldigt ord, men det vil sige dem, der ikke får en egentlig efterfølgende uddannelse efter folkeskolen – større og større. I 1972 var det 27 pct., i 1977-78 er det sikkert 33 pct., der ikke får en efterfølgende uddannelse. Der er altså en tendens til, at flere og flere uuddannede bliver arbejdsløse. Så kan man spørge sig selv, om det egentlig er det krav, man må

stille til menneskene i fremtidens samfund. Derfor er vore krav for de unge: en ophævelse af adgangsbegrænsningen, forbedret uddannelsesstøtte, udbygning af EFG og løn i basisåret.

Mon ikke de partier, der var med til at odelægge EFG-loven – jeg tænker her på de radikale, som direkte forhindrede en gennemførelse af løn i basisåret – i dag erkender, at udviklingen har vist, det var en fejl-disposition, at man derved var med til at skade de unge og sikre en større arbejdsløshed fremfor at hjælpe de unge, som man dengang påstod man ville.

Vi er enige i, at et forbud mod overarbejde, selv om det ikke vil skaffe mange arbejdspladser i det private område, vil kunne give nogle arbejdspladser, navnlig inden for det offentlige, og vi regner med, at der kan komme ca. 10.000 flere i arbejde.

Så vil jeg pege på arbejdstidsforkortelse. Det er et overenskomstmæssigt spørgsmål, men regeringen kunne i det mindste nedsætte sin utidige indblanding ved at tilkendegive, at en arbejdstidsnedsættelse ikke strider imod regeringens politik, at en gennemførelse f. eks. ikke betyder, at man dropper værdistigningsafgiften. Man kunne altså, også uden at gribe ind, opnå en positiv påvirkning ved at trække nogle af de udtalelser tilbage, som er tilkendegivet i tyvepunktserklæringen og senere.

Jeg vil også nævne øget forbrug til den brede befolkning samtidig med en afskaffelse af de store arbejdsfri indtægter, for forbrug betyder øget beskæftigelse. Vi har peget på, at det kunne ske gennem fritagelse for moms af mad og medicin og gennem øgede pensioner. Det sidste er ikke mindst nødvendigt på grund af den udhuling, som er sket af de forhøjelser, der skal gennemføres af pensionerne til næste år; og en udbetaling af de tvangssopsparede dyrtidsportioner er også nødvendig. Gennemføres det, jeg har nævnt her, vil det skabe beskæftigelse til over 100.000 i løbet af et år, uden at det betyder nogen nævneværdig forøgelse af importen. Ekstraudgifterne for det offentlige vil højst blive på ca. 4 mia kr. på grund af besparelser på arbejdsløshedsunderstøttelsen, de øgede skatteindtægter og den øgede aktivitet i øvrigt.

Der bliver ikke tid til at komme ind på skibsværfter, men det kan jeg jo gøre i anden